



Legenda

- Locatiespecifiek
- Niet locatiespecifiek

Gebiedsbrede ambities

- Verduurzaming rioolwaterzuiveringsinstallaties
- Digitale en slimme aansturing oppervlaktewater
- Beheer wegen ASH
- Maatregelen watersysteem project ASH

Waterveiligheid

- Toekomstbestendige dijken: voldoende ruimte reserveren voor dijkversterking
- Dijkversterking regionale keringen
- Bij dijkversterking ruimte bieden voor recreatie en biodiversiteit

Bodemdaling

- Ontwikkel bodemdalingsbestending bij (woning)bouw
- Aanleg actieve waterinfiltratiesystemen

Klimaatadaptatie

- Waterrobuust en klimaatbestendig watersysteem Beneden-Linge
- Ruimte voor klimaatbuffers
- Klimaatadaptief bouwen
- Extra aandacht: (grond)waterbestendig inrichten in kwel- en wegzijgingsgebied

- Oorzaak
- Knelpunt waterafvoer

Waterkwaliteit

- Opgave Deltaprogramma Agrarisch Waterbeheer (DAW)
- Kaderrichtlijn Water (KRW): natuurvriendelijke inrichting
- Ecologische Verbindingszone (EVZ): koppellinks KRW doelen en biodiversiteit

Waterbeschikbaarheid

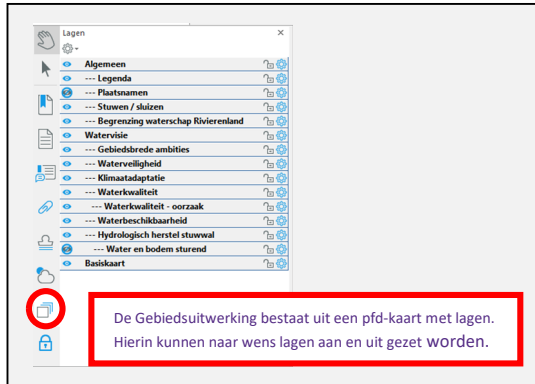
- Vergroten waterzelfvoorzienendheid landbouw (focus: geen aanvoer mogelijk)
- Vergroten waterzelfvoorzienendheid fruitteelt (aanpassen bedrijfsvoering)
- Focus: Fruitteelt

Water en bodem sturend bij locatiekeuzes en inrichting. Aandachtspunten hierbij zijn:

- Laagst gelegen gebieden: risico op wateroverlast
- Zandbanen en oeverwal: risico op wegzijging
- Kwel: risico op grondwateroverlast
- Veengebied: klei op veen
- Grote watervraag en lange kwetsbare wateraanvoerroutes

Toelichting

Gebiedsuitwerking Ablasserwaard & Beneden Linge



Waterschap Rivierenland is de waterpartner in een gebied waar een miljoen mensen wonen, werken en recreëren. We zijn rolvaste aanpakkers die een infrastructuur beheren, onderhouden en versterken. Tegelijkertijd zijn we flexibel en vernieuwend met onze kennis, data en techniek.

Met onze [Watervisie 2050](#) geven we richting aan die kennis en kunde voor een langere termijn. Onze visie biedt samenhang, duidelijkheid en een helpende hand. Zodat ook andermans besluitvorming sterker wordt: overheden, bedrijven en mensen krijgen handvatten voor de toekomst.

De vier Gebiedsuitwerkingen die bij de Watervisie horen vormen de geografische weergave van bestaand beleid van het waterschap. Het zijn daarmee dynamische kaarten die aangepast worden als er nieuwe beleidsontwikkelingen zijn.

In deze Toelichting vindt u een nadere uitleg bij de gebruikte iconen in de Gebiedsuitwerking van de Ablasserwaard & Beneden Linge.

Gebiedsbrede ambities



Verduurzaming rioolwaterzuiveringsinstallaties

We wensen onze infrastructuur zodanig in te richten dat deze optimaal bijdraagt aan de energietransitie en het reduceren van broeikasgassen. Naast grondstoffen halen we energie uit het afvalwater en zuiverings-slib. We richten onze terreinen natuurlijker in met een extensief beheer, waarmee we de biodiversiteit op onze terreinen vergroten.



Digitale en slimme aansturing oppervlaktewater

We streven naar een toekomstbestendig watersysteem, waarbij we het beschikbare oppervlaktewater en grondwater optimaal willen benutten. Door stuwen en gemalen te automatiseren kunnen ze op afstand bestuurd worden en 'met elkaar communiceren'. Hierdoor kan proactief waterbuffering en sturing plaatsvinden, waarmee optimaal gebruikt gemaakt wordt van het aanwezige watersysteem.



Gebiedsprogramma A5H

Met het gebiedsprogramma A5H gaan we het watersysteem en de kades van de Ablasserwaard en Vijfheerenlanden op orde brengen. Dit is nodig door klimaatverandering en onlogische afwateringen die in de loop van zes eeuwen zijn ontstaan. Door de herinrichting ontstaan een nieuwe indeling van het watersysteem; de Nieuwe Nederwaard en Nieuwe Overwaard. De maatregelen worden voor 2030 uitgevoerd.



Beheer wegen A5H

Het waterschap is in de Ablasserwaard en Vijfheerenlanden de wegbeheerder van polderwegen buiten de bebouwde kom.

Waterveiligheid



Toekomstbestendige dijken: voldoende ruimte reserveren voor dijkversterking

We streven naar dijken, die in 2050 robuust zijn en zorgen voor veiligheid tegen overstromingen. De eerste dijktrajecten langs de noordzijde van de Waal worden de komende jaren versterkt. Het is belangrijk om bij gebiedsontwikkelingen rekening te houden met nieuwe versterkingsrondes en de daarvoor benodigde ruimte.



Bij dijkversterking ruimte bieden voor recreatie en biodiversiteit

De dijken zijn belangrijke landschapselementen die ruimte bieden aan natuur en recreatie. Zo dragen ze bij aan de leefbaarheid in het gebied en de versterking van de biodiversiteit. Daar waar mogelijk creëren we ruimte voor recreatie door het mee te koppelen in het project.

Bodemdaling



Ontwikkel bodemdalingbestendig

In dit gebied is extra aandacht nodig voor de slappere venige ondergrond. Vooral bij het ontwikkelen van nieuwe woonwijken en bedrijventerrein.



Toepassen van Actieve Water Infiltratie Systemen

In deze gebieden wordt, om bodemdaling en veenoxidatie te remmen ingezet op Actieve Water Infiltratie Systemen (A-WIS). Met deze systemen wordt het grondwater door middel van kleine pompen hooggehouden, ook midden in het perceel. In de veenweidestrategie is afgesproken dat de komende jaren circa 600 hectare op deze manier wordt ingericht.

Klimaatadaptatie



Waterrobuuste en klimaatbestendige Beneden Linge

De Beneden Linge is een belangrijke rivier die voor zowel de wateraanvoer als de waterafvoer zorgt. De Beneden Linge is verbonden met het Merwedekanaal en de Zouweboezem en watert uiteindelijk via het Kolffgemaal in Hardinxveld-Giessendam af in de Merwede. We bekijken hoe de Beneden Linge waterrobuust en klimaatbestendig gemaakt kan worden.



Ruimte voor klimaatbuffers

We werken aan een veerkrachtig watersysteem dat zo goed mogelijk is voorbereid op extreem weer. Op verschillende locaties in het gebied is er behoefte aan locaties waar hemelwater kan worden opgevangen. Dit opgevangen water zal vervolgens niet worden afgevoerd, maar wordt gebufferd om tijdens droge periodes als aanvulling op het oppervlaktewater ingezet te kunnen worden.



Klimaatadaptief bouwen

We streven naar een veerkrachtig stedelijk gebied, waar hevige neerslag of langdurige droogte niet leidt tot structurele schade en vitale functies en voorzieningen beschikbaar blijven. De gebouwde omgeving biedt een aantrekkelijke leefomgeving met een goede waterkwaliteit. In samenwerking worden de klimaatadaptatie opgave, oplossingen en maatregelen zo vroeg mogelijk in het proces van bouwprojecten en gebiedsontwikkelingsprocessen vastgelegd.



Extra aandacht: (grond)waterbestendig inrichten in kwel- en wegzijgingsgebied

Kwel en wegzijging spelen een belangrijke rol in gebieden die direct achter de dijk liggen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het belangrijk om hier extra rekening mee te houden bij zowel de locatiekeuze als ontwerpuitgangspunten.

Waterkwaliteit



Opgave Deltaprogramma Agrarisch Waterbeheer (DAW)

We streven naar een goede waterkwaliteit van al het oppervlaktewater. Hierbij leggen we de nadruk op een intensiever samenspel met de agrarische sector. Het DAW is een opgave vanuit de agrarische sector die als gebiedsproces zal worden opgepakt.



Kaderrichtlijn Water (KRW): natuurvriendelijke inrichting

We streven naar een goede waterkwaliteit van al het oppervlaktewater, dat bijdraagt aan een florerende natuur. Om de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water te behalen willen we de KRW-watervuilen natuurvriendelijk inrichten met een daarop aangepast beheer en onderhoud. We zoeken samen met gebiedspartners naar kansen om hieraan bij te dragen.



Ecologische Verbindingszone (EVZ): koppels KRW-doelen en biodiversiteit

We willen de aanleg van natuurvriendelijke inrichting van KRW- wateren zoveel mogelijk koppelen aan de provinciale doelstelling voor de aanleg van (natte) ecologische verbindingzones. Daarmee gaan we efficiënt om met de beperkt beschikbare ondergrond en kunnen de beide doelen elkaar versterken.

Waterbeschikbaarheid



Vergroten waterzelfvoorzienendheid landbouw (focus: geen wateraanvoer mogelijk)

In deze gebieden is wateraanvoer vanuit de grote rivieren lastig. Dit vraagt om slim watergebruik in de landbouw onder andere gericht op het zoveel mogelijk vasthouden van het beschikbare hemelwater.



Vergroten waterzelfvoorzienendheid, focus: Fruitteelt

We streven naar een veerkrachtig Rivierengebied dat zo goed mogelijk is voorbereid op extreem droog weer en verminderde waterbeschikbaarheid. In de Betuwe ligt de focus op de fruitteelt en het terugdringen van de hoge watervraag. In bepaalde perioden is de watervraag vanuit de fruitsector groter dan het watersysteem aan kan, de grenzen zijn bereikt. Dat vraagt om aanpassingen in de fruitsector, gericht op vermindering van de watervraag en het efficiënt gebruik van het beschikbare oppervlakte- en grondwater.

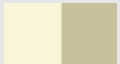
Water en Bodem sturend bij locatiekeuze en inrichting

De natuurlijke kenmerken van de ondergrond en de systemen van grond- en oppervlaktewater zijn bepalend voor de inrichting van het gebied. Een toekomstbestendig watersysteem is belangrijk voor ruimtelijk-economische ontwikkelingen. Het is belangrijk om hierover vroegtijdig bij (her)inrichting van een gebied na te denken om de kans op wateroverlast, droogte of schade te beperken. Basisuitgangspunten in Alblasserwaard en Beneden Linge hierbij zijn:



Laagst gelegen gebieden:

Risico op wateroverlast.



Zandbanen en oeverwal:

Risico op wegzijging en zetting van gebouwen.



Kwel:

Risico op grondwateroverlast.



Veengebied:

Klei op veen.



Grote watervraag en lange (kwetsbare) wateraanvoerroutes

De lange weg die het oppervlaktewater soms moet afleggen om vanuit het inlaatpunt bij de (grote) water vragende functies te komen, zorgt voor een wateraanvoer die kwetsbaar is. Door klimaatverandering zullen de negatieve effecten van wegzijging, verdamping en groei van watervegetatie, de wateraanvoer verder onder druk zetten.